

UCHWAŁA NR X/69/25
RADY MIASTA RAWA MAZOWIECKA

z dnia 7 lutego 2025 r.

w sprawie odmowy uwzględnienia wniosku o ustanowienie form ochrony przyrody

Na podstawie art. 238 w związku z art. 247 i art. 244 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572) **Rada Miasta Rawa Mazowiecka uchwala, co następuje:**

§ 1. Nie uwzględnia się wniosku Stowarzyszenia „Towarzystwo Naukowe Debata i Nauka” z siedzibą w Toruniu z dnia 13 listopada 2024 r. w sprawie ustanowienia form ochrony przyrody opisanych w tym wniosku – z przyczyn określonych w uzasadnieniu do uchwały.

§ 2. Zobowiązuje się Przewodniczącą Rady Miasta Rawa Mazowiecka do zawiadomienia wnioskodawcy o sposobie załatwienia jego wniosku, o którym mowa w § 1 poprzez doręczenie mu niniejszej uchwały wraz z uzasadnieniem.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Miasta Rawa Mazowiecka

Grażyna Dębska

Uzasadnienie

W dniu 14 listopada 2024 r. wpłynął do Rady Miasta Rawa Mazowiecka wniosek Stowarzyszenia „Towarzystwo Naukowe Debata i Nauka” z siedzibą w Toruniu, zwanego dalej Stowarzyszeniem lub Wnioskodawcą (sygnowany datą 13 listopada 2024 r.) w sprawie objęcia opisanych w tym wniosku tworów przyrody ochroną prawną określoną odpowiednio przepisami art. 40 ust. 1, art. 42, art. 44 i art. 45 ust. 1 pkt 1-11 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 z późn. zm.). Zgodnie z dyspozycją art. 44 przywołanej wyżej ustawy ustanowienie form ochrony przyrody, o których mowa we wniosku: pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego następuje w drodze stosownej uchwały rady gminy.

Pismem z dnia 11 grudnia 2024 r. Rada Miasta Rawa Mazowiecka poinformowała Stowarzyszenie, iż z uwagi na konieczność zapoznania się z materiałem dowodowym niezbędnym do ustalenia zasadności ustanowienia form ochrony przyrody w lokalizacji wskazanej we wniosku, zostanie on rozpatrzony przez Radę Miasta w terminie do dnia 10 lutego 2025 r.

Rada Miasta Rawa Mazowiecka, po zapoznaniu się z istotą wniosku i stanowiskiem jej Komisji Skarg, Wniosków i Petycji – uznała iż wniosek ten nie zasługuje na uwzględnienie.

Wnioskodawca podniósł we wniosku, że skupisko tworów przyrody, których dotyczy pkt 1 osnovy wniosku tj. drzew w ilości około 20, różnego gatunku stanowiących starodrzew, występuje w formie alei na działkach oznaczonych w ewidencji gruntów nr: 404, 343/40, 343/42, 414 i 410 położonych w obrębie 8 Miasta Rawa Mazowiecka. Wskazane działki stanowią nieruchomość, dla której Sąd Rejonowy w Rawie Mazowieckiej IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgi wieczyste o nr LD1R/00047819/3 i LD1R/00046267/1. Właścicielem ww. działek jest Gmina Miasto Rawa Mazowiecka. Tym samym zdaniem Wnioskodawcy ustanowienie wskazanej we wniosku formy ochrony przyrody nie spowoduje ani ograniczenia ani obciążenia prawa własności właścicieli nieruchomości przyległych. W dalszej części wniosku Stowarzyszenie zaznacza, że „starodrzew” położony jest w sąsiedztwie XIX-wiecznego Parku Miejskiego oraz rezerwatu przyrody „Rawka”, wskazując tym samym, że nie tylko koryto rzeki Rawka, ale również przyległy teren jest wysoko cenionym ekosystemem, będącym siedliskiem dla licznych, rzadkich gatunków flory i fauny. Ponadto we wniosku podnoszone są wartości historyczne, kulturowe i krajobrazowe tego tworu przyrody.

Zgodnie z art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 i poz. 1940 – zwanej dalej uop) pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.

Warunkiem ustanowienia drzewa pomnikiem przyrody jest spełnienie kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody (Dz. U. z 2017 r. poz. 2300).

Kryteriami uznawania drzew za pomniki przyrody są:

- 1) obwód pnia nie mniejszy niż minimalny obwód pnia drzewa mierzony na wysokości 130 cm dla poszczególnych rodzajów i gatunków drzew, określony w załączniku do rozporządzenia, lub
- 2) wyróżnianie się wśród innych drzew tego samego rodzaju lub gatunku w skali kraju, województwa lub gminy, ze względu na obwód pnia, wysokość, szerokość korony, wiek, występowanie w skupiskach, w tym w alejach lub szpalerach, pokrój lub inne cechy morfologiczne, a także inne wyjątkowe walory przyrodnicze, naukowe, kulturowe, historyczne lub krajobrazowe.

Zgodnie z przyjętą definicją starodrzew to drzewostan ponad 100-letni, o średniej pierśnicy powyżej 50 cm, który przekroczył już najlepszy wiek do odnowienia i użytkowania, w fazie tej traci on stopniowo zdolność przyrostu i zaczyna przejawiać oznaki starzenia się – obumierają pojedyncze drzewa, zwarcie stopniowo się rozluźnia, gdyż boczny rozrost koron drzew w tym wieku praktycznie nie istnieje i powstałe luki w sklepieniu leśnym nie zamykają się. Przyrost na wysokość jest minimalny, także przyrost grubości bardzo powoli, ale stopniowo maleje. Drzewostan zbliża się w miarę upływu lat do naturalnego kresu swojego istnienia. Przestrzeń między starymi drzewami matecznymi może wypełniać młode pokolenie. Należy podkreślić, że na terenach wskazanych działek nie rosną drzewa, które spełniałyby kryteria przytoczonej definicji dot. starodrzewa. Ponadto drzewa rosnące na tych działkach były sadzone w czynie społecznym przez mieszkańców miasta w latach 80 – 90.

Uchwałą Nr LIII/384/2010 Rady Miasta Rawa Mazowiecka z dnia 27 października 2010 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Rawy Mazowieckiej, obszary położone w rejonie ulic: Skierniewickiej, Laskowej, Pszenicznej, Jeżowskiej i Ogrodowej, Jeżowskiej, Kazimierza Wielkiego i Mszczonowskiej, Jerozolimskiej i Zamkowa Wola, Białej, Aleksandrówka, Kolejowej i Łowickiej, Krakowskiej i Południowej, Słowackiego i Fawornej, Solidarności, Tomaszowskiej, Osada Dolna i Krakowskiej, Krakowskiej, Fawornej, Księża Domki, Katowickiej i Tatar (Dziennik Urzędowy Województwa Łódzkiego z 2010 r. Nr 357 poz. 3222) przedmiotowy obszar obejmujący wskazane wyżej działki został przeznaczony pod tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami o symbolach 8.96.Mnu i 8.97.MNu oraz pod tereny dróg publicznych – drogę dojazdową o symbolu 8.95.KDD.

Wspomniana droga dojazdowa, zgodnie z ustaleniami mpzp przebiega po działkach 396, 404, 343/40, 343/42, 414, 410 i 343/35, na których Wnioskodawca występuje o ustanowienie form ochrony przyrody (z wyłączeniem działki nr 396). Zgodnie z tymi zapisami Miasto od sierpnia 2023 r. jest w trakcie procedowania o pozwolenie na realizację inwestycji drogowej pn. „Budowa drogi do terenów mieszkaniowych zlokalizowanych pomiędzy ulicami 1-Maja, Faworną i rzeką Rawką”, dla której została już sporządzona

dokumentacja projektowa, obejmująca działki będące przedmiotem wniosku. W ramach tej dokumentacji została wykonana inwentaryzacja drzew rosnących m.in. na działkach 404, 343/40, 343/42, 414 i 410. Na podstawie inwentaryzacji stwierdzono, że na ww. działkach rosną następujące gatunki drzew:

- lipa szerokolistna (*Tilia platyphyllos*),
- klon jawor (*Acer pseudoplatanus*),
- świerk (*Picea abies*),
- buk (*Fagus sylvatica*).

Żadne z tych drzew nie spełnia kryteriów w zakresie obwodu pnia drzewa mierzonego na wysokości 130 cm dla poszczególnych rodzajów i gatunków drzew, określonych w załączniku do przytoczonego rozporządzenia, a także nie wyróżniają się wśród innych drzew tego samego rodzaju lub gatunku w skali gminy. Ponadto ustanowienie form ochrony przyrody na ww. terenach będzie sprzeczne z rozpoczętym zamierzeniem w zakresie inwestycji drogowej, w celu zapewnienia komunikacji dla działek miejskich oraz właścicieli prywatnych działek.

Należy podkreślić, że grunty te znajdują się poza terenami objętymi formami ochrony przyrody wskazanymi w art. 6 ust. 1 pkt 1-5 i 8-9 uop oraz poza granicami rezerwatu przyrody „Rawka”, natomiast obszar chronionego krajobrazu Górnej i Środkowej Rawki nie został utworzony. Z tych też względów Rada Miasta Rawa Mazowiecka nie uwzględnia przedmiotowego wniosku w tym zakresie.

W punkcie 2 i 3 osnovy wniosku Stowarzyszenie wnosi o ustanowienie formy ochrony przyrody tj. użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, które również dotyczą ww. działek. We wniosku Stowarzyszenie odnosi się do terenów działek w sposób ogólnikowy, nie wskazując konkretnie gatunków roślin, zwierząt i mikroorganizmów jakie miałyby tam występować i podlegać tym samym ochronie. W zakresie wyjątkowych walorów krajobrazowych o wysokiej wartości estetycznej i kulturowej Wnioskodawca podnosi jednak „wiekowość” drzew, nie potwierdzając tego żadnymi opiniami dendrologicznymi. Mając na uwadze powyższe Rada Miasta nie może uwzględnić wniosku, niepopartego stosownymi dowodami, wskazującymi, że na powyższych działkach znajdują się szczególnie cenne i wymagające ochrony wartości przyrodnicze, zwłaszcza, iż teren ten przeznaczony jest na realizację inwestycji służącej dla rozwoju Miasta Rawa Mazowiecka.

Nie bez znaczenia dla załatwienia niniejszego wniosku Stowarzyszenia jest fakt, iż zgodnie z przyjętym orzecnictwem sądów administracyjnych art. 44 ustawy o ochronie przyrody wprowadza kompetencje dla organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego stopnia podstawowego do ustanawiania pomników przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, użytków ekologicznych lub zespołów chronionego krajobrazu, wprowadzania zmiany w rozwiązaniach z nimi związanymi lub znoszenia formy ochrony przyrody, jeśli uzna, że na działce znajdują się szczególnie cenne i wymagające ochrony wartości przyrodnicze, ale w żadnym przypadku nie kreuje takiego obowiązku (vide: np. wyrok

Naczelnego Sądu Administracyjnego o sygn. akt: II OSK 2233/16).

Mając na względzie przytoczone okoliczności sprawy Rada Miasta Rawa Mazowiecka uznała, iż przedmiotowy wniosek nie zasługuje na uwzględnienie.

Pouczenie:

Zgodnie z przepisem art. 247 w związku z art. 238 Kodeksu postępowania administracyjnego – w przypadku, gdy wniosek, w wyniku jego rozpatrzenia, został uznany za bezzasadny i jego bezzasadność wykazano w odpowiedzi na wniosek a wnioskodawca ponowił wniosek bez wskazania nowych okoliczności, organ właściwy do rozpatrzenia wniosku może podtrzymać swoje poprzednie stanowisko z odpowiednią adnotacją w aktach sprawy, bez zawiadamiania wnioskodawcy.